

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Controversiarvm Omnivm Hvivs Ævi
Lvthero-Calvinisticarvm Libri Tres**

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiæ, 1627

Qvæstio VI. An Papa habeat Jurisdictionem Temporalem directè Jure
Diuino?

urn:nbn:de:hbz:466:1-35233

AT 1. Ioannes dicit, in rebus vſu consumt b̄libus non posse Vſum ſeparati à Dominio: Nicolaus ait posſe: vt, panis vſum habent religiosi ad vſendum; non dominium ad alienandum.
2. Nicolaus ait, Talem eſſe meritoriam: negat Ioannes; definit neuter. 3. Chriſtum docuile verbo & exemplo perfeſtam paupertatem aliquando; aliquando minus rigidam, aſſerit Nicolaus; negat Ioannes: Neque tamen pugnant. Quia Christus paupertatem in comuni minus rigidam ſemper docuit, & tenuit: at rigidam in Particulari etiam quandoq; & tenuit, & docuit.

XXXVI. Ioannes XXII. docuit, Animas Beatorum non viſura Deum ante resurrectionem. Huc Melanch. & Caluinus accumulant mendacia.

AT in Ecclesia nondum erat id definitum, quando ita ſenſit: Dumq; definitionem molitur, moritur. Pridie mortis vero opinionem reuocauit: & declarauit, ſe nunquam ſtatuisse ſecum Definire. Mendacia Caluini ſunt: Geroſonem pdere, quod Ioannes negariſt immortalitatem animarum: Et nullum Cardinalium ei contradixiſſe: Et iſcrico Regem Galliæ ſuis interdixiſſe communionem Ioannis: Eaque cauſa Papam abjurasse errorem.

XXXVII. Ioannes XXIII. negauit vitam futuram, & carnis resurrectionem.

AT iſtū tunc inter tres Papas incertos fuit vnuſ, id eſt, non Papa. Deinde non potuit in Concilio conuinci, quod ita fentirer, aut docuifſer.

XXXVIII. Benedictus XIII. in Concilio Constantiensi damnatus eſt hæreticos.

AT & hic fuit vnuſ eſtribus incertis, id eſt, non Papa.

XXXIX. Eugenius IV. in Concilio Baſiliensi eſt Papa u deiectus ob hæreticos.

AT idem Concilium Laufanæ continuatum declarauit eum in ſonem, prioraque acta cassauit, re melius comperta.

XL. Innocentius VIII. Nortuegis permifit, vt ſine vino celebrauerent.

AT 1. desuper non edidit decretum.
2. Permisit ſolum in altera ſpecie conſecrarent, quod in Nortuegia vinum protinus acceſcat. 3. Si erraſſet, facto, non dogmate erraſſet. 4. Non habuiſſent tunc vinum ad Miffam; cum habeant nunc ad Cœnam? Atq; iſta pleraque corraſerunt Centuriatores Magdenburgenses.

QVÆST. VI.

An Papa habeat Iurisdictionem Temporalem directe Iure Diuino?

I. **N**ON Orbis totius: Quia non Infidelium, qui iuste regna tenent, eſtq; parendum ijs. Dicitur tamen Monarcha orbis; ſed spiritualis in Christianos.

II. Non Orbis Chriſtiani: Quia id e Sacra Scriptu a conſtare deberet, aut Traditione Apoſtolica: at neutrū.
2. **D**eīn, Chriſtus non eripit mortalium, qui regna dat cæleſtia. 3. **T**um, ſi Papa ſit totius orbis; Epifcopi forent ſingularem ciuitatum: at non hoc: Ergone illud. 4. **D**emum, iſpiſ Papæ fatentur ſaxi pius idem, apud Bellarm. l.5. de Pont. c.3.

III. Non vlliſ loci. 1. Quia Chriſtus in terris homo degens, noluit vlliſ loci directum habere dominium: At Chriſti Vicarius eſt Papa: Ergo. Nam Chri-

Christi, quā Dei, regnum est æternū; Ergo non temporale: Quā Hominis, regnum meum non est de hoc mundo: Ioan. 18. Non hæreditario: quia iam tum, Ierem. 22. non erat de semine eius vīr, qui federet super solium Dñi, cessante successione. 2. Non ex Electione; quia, hanc fugit, Ioan. 6. 3. Non Iure belli: nam solum cum diabolo bellans acquisiuit regnum spiritale in cordib⁹ per fidem. 4. Non Donatione: nam Regnum meum non est hinc, ut cæterorum regum. Idcirco nunquam exercuit temporale Dominionum, qui venit ministrare: Eiecit negotiantes templo ut Sacerdos, non ut Rex. Ergo regnum Christi fuit spirituale tantum, quod æternat solum soli Dño.

I. OBIICIVNT, Matth. 28. Data est mibi omnis potestus in celo & in terra.

AT spiritalis sola, aiunt S. Patres.

II. OBIICIVNT Luc. 22. Ecce duo gladii hic.

AT uterque spiritalis, sed huius, uno; istius alio modo sit vīsus.

III. O B 11 c. Omnes lites, iuxta Spiritales & Temporales, ad Papam pertinent de iure. Can. Quicunque. & Can. Quacunque, 11. q. 1.

AT Theodosius ita ex pietate, non ex debito, detulit Ecclesiæ; nec soli Papæ, sed omnibus Episcopis. Estque iam per alios Canones abrogatus is Canon.

IV. O B 11 c. Vacante Imperio Papa succedit, donec alius sit electus. cap. licet: De foro competenti, & Con. Viena.

AT succedit solum in autoritate terminandilites, quæ à solo Imperatore iudicari solent; quæque moram non ferunt: non in omnibus alijs. Idque quia causæ, quæ non queunt per faculares definiri, devoluuntur ad Spiritales Iu-

dices. Atq; hæc Nos inter & Lutherico-Calvinistas nil controvētuntur: solum Orthodoxi disputant.

QVÆST. VII.

An Papa habeat Jurisdictionem Temporalem indirecte Iure Divino?

LVTHERANI pariterque CALVINI negant duo: I. Papam ut Papam, vlo iure habere vilam potestatem Temporalem: aut posse imperare secularibus Dynastis; minus priuare recognis, aut dominio.

II. Nec Papæ, nec Episcopis licuisse dominium temporale acceptare Dono, vel vīsu: quod Ius Diuinum prohibeat vni vtrumque Gladium committi: adeo hæc vna sit notarum Antichristi. Ita Magd. Cent. 1. l. 2. c. 4. & cent. 8. 9. 10. II. c. 10. Calvinus Inst. 4. c. 11 §. 8. 9. &c. Petrus Martyr in Rom. 13. Brentius in Proleg. contra Soto, &c.

III. POLITICI posteriores dant Religioni & Ecclesiæ, ut seruæ; primas vero Politiae, ut Dominæ. Sic Machiauelista, &c.

AUTOR. Cum Politiae finis sit Pax temporalis, Ecclesiarchia, salus æterna; istam huic subordinari, ac subseruire, velut Animæ corpus, Theologiæ Philosophiam, necesse est; siue coniunctæ, seu disiunctæ teneantur. Neque tamen Spiritalis iurisdiction se miscet Temporali, aut contrà; nisi quando inferior abierit à fine superioris, huicque derogabit: tunc superiorum iure suo, ac vietam, in subiectam uti politiam oportet.

I. Hinc Papæ, ut Papæ, ordinarium
F ac pro-

